

Erigeron karvinskianus

Foto: Harrie de Vries

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Erigeron* is afgeleid van de Oudgriekse woorden *eri* (vroeg) en *geron* (grijs), wat verwijst naar het feit dat sommige soorten vroeg in het jaar bloeien en snel grijs zaadpluis produceren. De soortaanduiding *karvinskianus* is een eerbetoon aan baron Wilhelm Friedrich Karwinski von Karwin (1780-1855), een Duitse (geboren in Hongarije) plantenverzamelaar die in Brazilië en Mexico werkte. De Nederlandse naam voor de plant is Muurfijnstraal, vanwege de fijne straalbloemen en de voorkeur voor groei in muren en stenige plaatsen.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Erigeron karvinskianus is een wijdverspreide, kruipende vaste plant. Het behoort tot een van de grootste plantenfamilies en is nauw verwant aan het madeliefje (*Bellis*) en de aster (*Aster*). Het is een opmerkelijke soort binnen het geslacht vanwege zijn neiging om te groeien in muren en voegen van bestrating.

- Rijk: Plantae
- Orde: Asterales
- Familie: Asteraceae (Composietenfamilie)
- Geslacht: *Erigeron*
- Soort: *E. karvinskianus*

Synoniemen

De meest bekende en vaak gebruikte synoniem voor *Erigeron karvinskianus* is *Erigeron mucronatus*. Een andere, minder gebruikte benaming is *Erigeron trilobus*. De naam *Erigeron karvinskianum* (met een *m* op het einde) wordt soms ook onjuist gebruikt. De plant staat in de volksmond bekend als Mexicaans Madeliefje.

Variëteiten en cultivars

De botanische soort *Erigeron karvinskianus* wordt in de tuinbouw vaak in zijn pure vorm gebruikt vanwege zijn grote, langdurige en gemakkelijke bloei. Er zijn echter enkele cultivars ontwikkeld, meestal geselecteerd op basis van groeihogte of bloemdichtheid.

- *Erigeron karvinskianus* 'Profusion': Dit is een veelgebruikte selectie die wordt gewaardeerd om zijn overvloedige bloei en iets compactere, lagere groei.
- *Erigeron karvinskianus* 'Sea of Flowers': Een andere cultivar die een uitgesproken dichte 'zee' van bloemen belooft, vaak met een iets hogere groei dan 'Profusion'.
- *Erigeron karvinskianus* 'Lavender Lady': Een selectie die bekend staat om zijn bloemen die sneller naar een lavendelroze kleur verkleuren.

Familie

De soort behoort tot de Asteraceae, in het Nederlands de Composietenfamilie. Dit is een van de grootste families van bloeiende planten, gekenmerkt door bloemhoofdjes (*capitula*) die zijn samengesteld uit talrijke, kleine, buisbloemen in het centrum en vaak omringd door straalbloemen (lintbloemen). *E. karvinskianus* heeft de typische madeliefjesachtige bloemstructuur van deze familie.

Hoogte

Erigeron karvinskianus is een laagblijvende, kruipende vaste plant. De liggende tot opstijgende stengels vormen brede matten of losse pollen. De volwassen hoogte varieert meestal tussen 15 en 40 centimeter, afhankelijk van de standplaats en de cultivar. Het heeft een uitgesproken overhangende en bodembedekkende groeiwijze.

Bloemkleur

De bloemen zijn kleine, madeliefachtige hoofdjes van ongeveer 1 tot 1,5 cm breed. De lintbloemen zijn eerst wit wanneer ze opengaan en verkleuren vervolgens geleidelijk naar roze tot paars. De bloemhoofdjes zijn tegelijkertijd in verschillende stadia van kleurverandering op de plant aanwezig, wat resulteert in een opvallend meerkleurig effect van wit, lichtroze en dieper roze/paars. Het centrum van het bloemhoofdje bestaat uit gele buisbloemen.

Bladkleur

Het blad van de Muurfijnstraal is middengroen tot lichtgroen. De bladeren zijn smal, spatelvormig tot eirond, vaak licht behaard en kunnen aan de basis drielobbig of getand zijn. De plant is semi-groenblijvend en behoudt in mildere klimaten een deel van het blad gedurende de winter.

Bloeiperiode

De plant staat bekend om zijn uitzonderlijk lange bloeiperiode. *E. karvinskianus* bloeit onafgebroken van de late lente (mei) tot diep in de herfst (september/oktober), en soms zelfs tot de eerste vorst. Deze lange bloei is een van de belangrijkste redenen voor zijn populariteit.

Standplaats

Deze soort is extreem flexibel, maar gedijt het beste op een zonnige plek of in lichte halfschaduw. De ideale bodem is goed doorlatend, zelfs arm of schraal, en kan kalkrijk of neutraal zijn. Het is bijzonder geschikt voor groei in rotsspleten, tussen tegels, op muren en in grindtuinen, waar de drainage perfect is en de concurrentie laag. De plant is droogtetolerant.

Herkomst

Erigeron karvinskianus is oorspronkelijk afkomstig uit Midden-Amerika, met name Mexico en delen van Venezuela. Vanuit dit oorsprongsgebied heeft de plant zich sinds de 19e eeuw als sierplant verspreid over de hele wereld en is hij in veel gematigde en subtropische streken verwilderd of ingeburgerd geraakt.

Soort gewas

Het is een kruipende, half-groenblijvende vaste plant (*semi-evergreen perennial*). Door zijn groeikracht en vermogen om zich te verspreiden via zowel zaad als wortelende stengels, wordt hij vaak ingezet als bodembedekker, muurplant of randbeplanting. De plant is relatief kortlevend, maar zaait zichzelf rijkelijk uit.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Vermeerderingswijze

De plant kan op verschillende manieren worden vermeerderd. Het zaait zichzelf vaak rijkelijk uit, waardoor het zich kan verspreiden in voegen en langs muren. Gerichte vermeerdering vindt plaats door zaad (zaaien in het voorjaar in een koude bak) of door het nemen van jonge, zachte stekken. Ook het scheuren of delen van de losse pollen is mogelijk.

Klimaatzone

Erigeron karvinskianus is matig winterhard. Hij wordt meestal ingedeeld in USDA-winterhardheidszones 7 tot 10, maar kan in zone 6 overleven met voldoende winterbescherming. In Nederland wordt de plant beschouwd als matig winterhard (tot ongeveer -10°C). Cruciaal voor het overleven van de winter is, onafhankelijk van de temperatuur, dat de grond goed gedraineerd is om rotten te voorkomen.

Insecten

De talloze, langbloeiende bloemhoofdjes zijn zeer aantrekkelijk voor een breed scala aan insecten. De plant heeft een hoge ecologische waarde als nectar- en stuifmeelbron voor bijen, hommels, zweefvliegen en vlinders, waardoor het een waardevolle toevoeging is aan een biodiverse tuin.

Bronvermelding

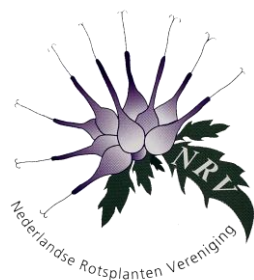
<https://nl.wikipedia.org/wiki/Muurfijnstraal>

<https://www.wilde-planten.nl/muurfijnstraal.htm>

<https://www.rhs.org.uk/plants/32487/erigeron-karvinskianus/details>

<https://www.floravannederland.nl/planten/muurfijnstraal>

<https://yarinde.nl/products/muurfijnstraal-erigeron-karvinskianus>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	<i>Erigeron</i> (vroeg grijs, zaadpluis); <i>karvinskianus</i> (naar W.F. Karwinski von Karwin)
Taxonomie	<i>Familie: Asteraceae, Geslacht: Erigeron, Soort: E. karvinskianus</i>
Synoniemen	<i>Erigeron mucronatus, Erigeron trilobus</i>
Variëteiten en cultivars	'Profusion', 'Sea of Flowers', 'Lavender Lady'
Familie	Asteraceae (Composietenfamilie)
Hoogte	15- 40 cm (laagblijvend, kruipend)
Bloemkleur	Wit bij opening, verkleurend naar roze/paars; gele kern
Bladkleur	Middengroen tot lichtgroen; smal, spatelvormig, semi-groenblijvend
Bloeiperiode	Mei- oktober (extreem langdurig)
Standplaats	Volle zon of lichte halfschaduw; zeer goed gedraineerde, schrale/stenige bodem
Herkomst	Midden-Amerika (Mexico en delen van Centraal-Amerika)
Soort gewas	Kruipende, semi-groenblijvende vaste plant/bodembedekker
Vermeerderingswijze	Zaad (zelfzaaiend); zachte stekken; scheuren van pollen
Klimaatzone	USDA Zone 7- 10 (matig winterhard, vereist droge winter)
Insecten	Trekt bijen, hommels, zweefvliegen en vlinders aan